

beleef de natuur!

LHEE

Lammetjes knuffelen

Zaterdag 26 maart van 10.00 tot 12.00 uur. We gaan op kraambezoek bij de schaapskudde Achter 't Zaand in Lhee. Voor leerlingen van groep 5 en hun ouders. Vertrekpunt: IVN Struunhuus in het Steenbergerpark te Hoogeveen. Aanmelden verplicht via het formulier op de IVN-site. De datum kan wijzigen, omdat nu nog niet bekend is wanneer de lammetjes zijn geboren. Houdt de website in de gaten.

RUINEN

Mandje vlechten

Zondag 20 maart van 12.00 tot 15.00 uur. Onder begeleiding van een medewerker kun je een mandje vlechten van wilgentenen. Leuk om er bloembolletjes in te doen.

» natuurmonumenten.nl/bcdwingelderveld

Het Drentse Landschap

DOLDERSUM

Lammetjesdag

Zondag 20 maart van 11.00 tot 16.00 uur. Op het Doldersummerveld dartelen de lammetjes inmiddels rond. U bent van harte welkom om deze feestelijke lentebodes mee te beleven en te genieten van beschuit met muisjes. Voor kinderen is er leuk gevarieerd programma.

» **Locatie: schaapskooi Doldersummerveld, Huenderweg 1.**

ELSLOO

Volle maan wandeling

Op woensdag 23 maart in het Aekingerzand. Start om 19.00 uur bij de P aan Canada 3 in Elsloo. Trek stevige wandelschoenen aan. De kosten zijn € 7,50 voor volwassenen en € 5 voor kinderen tot en met 12 jaar. Pas op voor witte wieven!

» **Aanmelden: staatsbosbeheer.nl/vollemaan**

Verduurzamen samenleving is nu grootste uitdaging

Hero Moorlag

De economie gebaseerd op het gebruik van fossiele brandstoffen is eindig. In het rapport 'Tijd voor transitie' wijst de Nederlandse Bank op een noodzakelijke overgang (transitie) naar een klimaatneutrale economie. Pensioenfondsen die maar blijven investeren in kolen- en gasgestookte centrales moeten eindelijk de financiële risico's zien. Tot op heden is een echte omslag niet bereikt. Zoals met veel zaken pakt het kabinet Rutte niet door, terwijl we afstevenen op een groot klimaatprobleem. Om te zien wat er op het gebied van alternatieve energie tot nu toe is bereikt, trok op 10 maart een touringcar Drenthe en Groningen in met ruim 50 vertegenwoordigers van gemeenten en milieuorganisaties. We bezochten Vries, Overschild en Delfzijl. In het gebouw van de Gasunie werd nagepraat. De organisatie berustte bij Natuur- en Milieufederatie Groningen.

De gemeente Tynaarlo, waaronder het dorp Vries, wil de omslag maken naar duurzame energie en schakelde zes ontwerp bureaus in. De hamvraag was, hoe pas je zonnepanelen in het landschap in zonder al te zeer afbreuk te doen aan dat landschap. Uit de ontwerpen stelde de gemeente een masterplan op onder de naam Energielandgoed. Het gaat voornamelijk om Airport Eelde. Langs de start- en landingsbanen en op overhoeken zijn zonnepanelen geprojecteerd. Eén grote zonnepaneel van 11 hectare. Het plan laat meteen gebiedsontwikkeling zien. Rond het vliegveld ont-

De kleine windmolens van EAZ-Wind misstaan in het landschap niet.

EAZ-Wind

staan een energielandschapspark met bomen, akkers met gewassen voor de productie van biobrandstof en een fietsroute. Recreatie en duurzame energieopwekking gaan in het masterplan hand in hand. De ontwerpers lieten ook geluidswallen langs snelwegen

Combinatie wind en zon in energietransitie

zien die aan de zuidkant zijn bedekt met zonnepanelen. Je kunt een zonne-eiland maken, zoals bij Almere, een stadion bedekken met panelen, of randen van een klaverblad, of kassen in de glastuinbouw. Tynaarlo vergeet besparing niet en gaat over op

LED-verlichting van wegen. Hoogeveen heeft in wijk De Weide kappen en lampen van lantaarns vervangen. Bewoners wennen al aan het blauwige LED-licht.

Regionale energietransitie

Voor velen in het gezelschap was het energiebedrijf EAZ-Wind in Overschild op het Groningse platteland een eye-opener. Hier werken zeven aan Universiteit Twente en Saxion Hogeschool afgestudeerde jonge werktuigbouwkundig ingenieurs en industrieel ontwerpers aan de bouw van een bijzonder windmolen. De molen is 15 meter hoog, de houten wieken 12 meter lang en de energie wordt opgewekt door

een ingenieus en goedkoop systeem van magneten en spoelen. Een gondel met generator ontbreekt. Het larixhout voor wieken en kruier wordt door Staatsbosbeheer Drenthe geleverd. Drie ingenieurs gaven uitleg in de eerste loods van EAZ bij een boerderij in Overschild. Hier lagen de wieken en twee molens in aanbouw. In het Groningse landschap staan inmiddels dertig van deze goed in het landschap inpasbare kleine molens. Eén molen wekt op jaarbasis 30.000 kilowatt aan elektrische energie op. Een boerenbedrijf kan erop draaien, een gemiddeld dorp heeft acht windmolens van deze grootte nodig. Regionale energietransitie met ruimtelijke kwaliteit, maatschappelijke participatie en economische haalbaarheid. Daarna werden de windmolens van Eneco bij Delfzijl bezocht: 75 meter hoog, horizonbepalend. Aan de overkant van de Eems zagen we in Duitsland molens van 125 meter hoog. Bittere noodzaak, want molens in combinatie met zonnepanelen hebben de toekomst. In het gebouw van de Gasunie sprak onder andere Wim van Gemert, lector energietransitie Hanzehogeschool Groningen.

Hij wees op de urgentie van energietransitie, een grote opgave. 'De samenleving moet innovatief, wendbaar zijn. Een samenleving waarin echte oplossingen worden bedacht, dat is de grootste uitdaging van deze tijd. Dat moet vanuit de consument zelf komen en kennis moet worden gedeeld.' Als nou de ambtenaren van de ministeries ook maar innovatief zijn. Bij Medemblik staat een windmolen met de naam De Ambtenaar. Waarom die naam, vragen toeristen. Nou, hij staat vaak stil....

Schaapskudde Ruinen, een verhaal uit de oude doos

Vorige week hebt u kunnen lezen over de bouwplannen voor de schaapskooi in Ruinen. Hoe is de oude kooi daar ooit gekomen? Ik heb het genoeg gehad om artikelen in oude kranten van circa 70 jaar geleden te mogen inzien. Een waar genoegen, omdat ze zo'n mooi beeld geven in de wijze van denken in de tijd, een prachtig tijdsbeeld.

Op 16 augustus 1946 stond in de Meppeler Courant een artikel getiteld 'De grote kudde', waarin bericht werd dat de bekende Drentse schaapskudde te Kralo dreigde te verdwijnen. De krant beschrijft een avond aan de rand van de heide waar de grote witgewolde kudde met hond en herder terugkomt naar de kooi. Dit oude Drentse leven was toen nog iedere avond te zien in de stille schoonheid rond Kralo.

Edoch, de kudde werd nog die zomer verkocht, omdat herder Berend Scholtmeijer ermee stopte. De Meppeler Natuurbeschermingswacht sprong in het geweer en knoopte onderhandelingen aan met de boeren-eigenaars, om een deel van de kud-

de te kopen. Dat lukte. Ze brachten de schapen naar boer Platen aan de Benderse. Spoedig daarna scheperde Wessel Lutten de kleine kudde. Er ontstond behoefte aan een kooi waarin de schapen 's nachts konden verblijven. In 1949 resulteerde een inzamelactie tot het verkrijgen van voldoende geld om de schaapskooi te bouwen. In de herfst konden de schapen hun nieuwe onderkomen al in gebruik nemen. Volgens een artikel in de krant was 'heel Drenthe trots op de grote, in oude stijl gebouwde schaapskooi'. De kooi die nog heden ten dage is te bewonderen.

Rond 1949 waren er maar heel weinig Drentse heideschapen over. Dit Drentse schapenras stond op het punt van uitsterven. Een ras dat volgens een deskundige van destijds terug te voeren was tot de pre-historie, een schaap uit de Bronstijd. Het was en is dus een heel oud ras.

Bioloog Fop I. Brouwer schreef in januari 1950 dat er weer een kudde schapen ronddoelde, begeleid door hond en herder. Daarmee is een typisch Drents beeld

Schapen op de heide bij Ruinen met op de achtergrond de kooi.

Albert Kerssies

in ere hersteld. De bruine heide en de witgewolde kudde hoorden vroeger immers onafscheidelijk bij elkaar. Naast het herstel van het oude gebruik spelen de schapen een belangrijke rol bij het instandhouden van het karakteristieke heidelandschap. De schaapskudde Ruinen staat aan

de basis van het behoud van het Drentse heideschaap. We schrijven anno 1949. Ook toen maakten mensen zich druk over het behoud van het Drentse erfgoed. Voorwaar een bemoedigende gedachte.

Albert Kerssies